

**programis dasaxel eba: saerTaSoriso ekonomikuri urTierTobebi
NALBB**

**misaniWebel i akademiuri xarisxi: mecnierebis magistri saerTaSoriso
ekonomikur urTierTobebSi**

(MSc in International Economic Relations)

**samagistro programis xel mZRvanel i: ekonomikur mecnierebaTa doqtori
profesori I arisa yorRanaSvil i**

samagistro programis sakvalifikacio daxasaTeba :

- **mizani:**

programis mizania Sromis msofli o bazarze konkurentunariani special istebis momzadeba, romel Tac eqnebaT saerTaSoriso ekonomikuri urTierTobebis integrirebul i, sistemuri, fundamenturi Teoriuli da praqtikul i codna, azrovnebis damoukidebl oba da SemoqmedebiTi xasiaTi, gl obal ur garemoSi muSaobis unar-Cvevebi.

programa iTval iswinebs saerTaSoriso ekonomikis fundamenturi Teoriuli codnisa da saerTaSoriso ekonomikuri urTierTobebis sxvadasxva sferos praqtikul i gamocdil ebis Serwymas, ris Sedegad kursdamTavrebul s eZl eva Teoriisa da praqtikis integrirebul i da sinTezirebul i codnis gamoyenebis Sesazl ebl oba.

"saerTaSoriso ekonomikuri urTierTobebis" samagistro programiT special istTa momzadebis aqtual uroba ganpirobepul ia gl obal izaciis procesebis intensifikaciit, ris Sedegad izrdeba saxel mwifoTa urTierTkavSirebi, firmebis saqmianoba ki erovnul sazRvrebs scil deba. saerTaSoriso urTierTobebis gansakuTrebul i mniSnel oba aqvs iseTi mcire qveynisaTvis, rogoric saqartvel oa. "saerTaSoriso ekonomikuri urTierTobebis" special oba gl obal ur ekonomikur sivrceSi suverenul i saxel mwifos integrirebisa da saerTaSoriso ekonomikuri kavSirebis efeqtianobis amaRl ebis Sesazl ebl obas iZl eva. programa efuzneba saerTaSoriso ekonomikis Tanamedrove Teorisa da praqtikas, gl obal izaciis, transnacional izaciisa da kul turaTaSorisi midgomebis gaTval iswinebit.

- **Sedegi :**

mecnierebis magistris xarisxi saerTaSoriso ekonomikur urTierTobebSi eniWebat studentebis, roml ebsac:

- aqvT fundamenturi codna saqonl is, warmoebis faqtorebisa da finansuri aqtivebis saerTaSoriso moZraobis kanonzomierebaTa Sesaxeb, SeuZl iaT am codnis integrireba saerTaSoriso ekonomikis Tanamedrove principebisa da meTodebis gamoyenebit;
- SeuZl iaT saerTaSoriso ekonomikuri, ful ad-sakredito da saval uto pol itikis damoukidebl ad warmarTva;

- gaaCniaT gl obal uri ekonomikuri tendenciebis anal izis, miRebul i Sedegebis Sej erebisa da sinTezis, ganzogadebul i daskvnebis gakeTebis unari; sakuTari daskvnebis saj aro warmodgena, maTi mkafio dasabuTeba Sesabamisi codniTa da l ogikiT rogorc special istebTan, ise araspecial istebTan;
- zogad kompetenciasTan erTad, gaaCniaT saerTaSoriso ekonomikuri urTierTobebis sxvadasxva sferos Sesabamisi special uri kompetencia, kreatiul i da inovaciuri saqmianobis unar-Cvevebi;
- aqvT saerTaSoriso ekonomikis iseTi siRrmiseul i da sistemuri codna, romel ic iZl eva doqtoranturaSi swavl is gagrZel ebis Sesazl ebl obas.

- **dasaqmebis sfero :**

magistraturis kursdamTavrebul ebis saqmianoba dakavSirebul ia saerTaSoriso ekonomikur, saval uto-sakredito da safinanso sferoebTan, dipl omatiur samsaxurebTan, transnacional uri korporaciebis saqmianobasTan. kursdamTavrebul ebs SeuZl iaT imuSaon ekonomistebad, finansistebad, konsul tantebad, eqspertebad saerTaSoriso organizaciebSi, saxel mwifo dawesebul ebebSi, saxel mwifo da kerZo sakuTrebis saerTaSoriso da erovnul firmebSi. kerZod, transnacional ur korporaciebSi, saerTaSoriso bankebsa da sxva finansuri dawesebul ebebSi, saxel mwifo dawesebul ebebSi (prezidentis aparati, parl amenti, saministroebi), saerTaSoriso organizaciebSi (gaeros, msfli o bankis, saerTaSoriso saval uto fondis da a. S. struqturebSi), saganmanaTl ebl o dawesebul ebebSi, saerTaSoriso arasamTavrobo dawesebul ebebsa da yvel a im organizaciaSi, romel Ta saqmianoba erovnul sazRvrebs scil deba.

- **samagistro programaze miRebis winapiroebi :**

samagistro programis studenti SeiZl eba gaxdes piri, romel sac aqvs bakal avris xarisxi an maSTan gaTanabrebul i dipl omi. praqtikul i gamocdil ebis staji araa saval debul o.

konkursanti abarebs misaReb gamocdebs special obasa da ucxo enaSi. aucil ebel ia erT- erTi ucxo enis codna (ingl isuri, germanul i, frangul i an rusul i ena) Bl doneze. magistraturaSi misaRebi gamocdebis Catarebis wesebi gansazRvrul ia Tsu administraciis mier.

- **magistraturaSi misaRebi gamocdebis sakiTxebi:**

1. ekonomikuri pol itikis ZiriTadi principebi.
2. ekonomisti, rogorc mecneri da ekonomisti, rogorc pol itikosi.
3. sabazro wonasworobis cvl il ebebis anal izis safexurebi da misi rol i bazris subieqtTa mier gadawyvetil ebebis miRebaSi.
4. fasis zeda zRvris zemoqmedeba bazris funqcionirebis Sedegebze (binis qiris kontrol i mokl evadian da grZel vadian periodSi).
5. fasis qveda zRvris zemoqmedeba bazris funqcionirebis Sedegebze (minimal uri xel fasis kanoni).
6. fasebis kontrol is pol itika da misi Sefaseba.
7. myidvel Ta dabegvris pol itikis zemoqmedeba bazris funqcionirebis Sedegebze.

8. gamyidvel Ta dabegvris pol itikis zemoqmedeba bazris funqcionirebis Sedegebze.
9. mTavrobis damokidebul eba gadasaxadis simZimis ganawil ebasTan.
10. bazris efeqtianoba da misi wonasworobis Sefaseba.
11. keTil dReobis cvl il eba: keTil dReoba gadasaxadis gareSe da gadasaxadis dawesebis Semdeg.
12. saerTo danakargi, misi determinantebi da Semcirebis samTavrobo pol itika.
13. I aferis mrudi da «miwodebis» ekonomikuri pol itika.
14. eqsportiori qveynis ekonomikuri pol itika.
15. importiori qveynis ekonomikuri pol itika.
16. tarifebisa da saimporto qvotis Sedegebis gavlena qveynis ekonomikur pol itikaze.
17. kerZo gadawyvetil ebebis safuZvel ze gare efeqtebis daZl eva. qouzis Teorema.
18. gare efeqtebtan dakavSirebul i saxel mwifo pol itika.
19. sazogadoebrivi saqonlis Sedegad warmoSobil i probl ema da misi gadaWra mTavrobis mier.
20. saerTo resursebis gamoyenebis probl ema da misi daZl evis samTavrobo pol itika.
21. sagadasaxado sistemis efeqtianoba da misi zrdis samTavrobo pol itika.
22. sagadasaxado sistemis samarTlianoba da masTan dakavSirebul i samTavrobo pol itika.
23. danaxarjebi da maTi Sesabamisi gadawyvetil ebani mokl evadian da grZel vadian periodebSi.
24. konkurentul i firmis pol itika da qceva mokl evadian da grZel vadian periodSi.
25. konkurentul i firmebis gadawyvetil eba sabazro miwodebis Sesaxeb mokl evadian da grZel vadian periodebSi.
26. monopol iebis mier gadawyvetil ebebis miReba warmoebis mocul obisa da fasebis donis Sesaxeb.
27. monopol ia da keTil dReobis danaxarjebis gavlena saxel mwifos qcevaze.
28. saxel mwifo pol itika monopol iebTan mimarTebaSi.
29. ol igopol iuri pol itikis da qcevis winaarmdegobrivi buneba.
30. saxel mwifo pol itika ol igopol iebTan mimarTebaSi.
31. monopol isturi konkurenciis firmebis pol itika da qceva mokl evadian da grZel vadian periodSi.
32. Sromis bazris wonasworoba da misi gavlena bazris subieqtTa mier gadawyvetil ebebis miRebaze.
33. diskriminaciis pol itika Sromis bazarze.
34. diskriminaciis pol itika damqiravebl ebis, momxmarebl ebis da mTavrobis mxridan.
35. Semosavl ebis gadanawil ebis pol itika: utilitarizmi, liberal izmi, I bertarianizmi.
36. momxmarebl is arCevanis Teoriis gamoyeneba saoj axo meurneobebis pol itikisa da qcevis determinantebis Sesaswlad.
37. ekonomikuri zrdis mastimul irebel i saxel mwifo pol itika.
38. danazogebisa da investiciebze sxvadasxva samTavrobo pol itikis zemoqmedeba
39. umuSevrobis Sedegebze saxel mwifo pol itikis gavlena
40. mTavrobis mier umuSevrobis masStabebis gansazRvris pol itika, misi probl emebi da umuSevrobis xangrZi ivoba

41. saxel mwifo pol itika da samuSaos Zieba, umuSevrobis dazRveva
42. ful is miwodeba, ful ze moTxovna da monetarul i pol itika mokl evadian da grZel vadianperiodebSi
43. monetarul i pol itikis cvl il ebebis Sedegebi
44. infl aciis danaxarj ebi da samTavrobo pol itika masTan mimarTebaSi
45. antiinfl aciuri pol itikis danaxarj ebi
46. ful is miwodebis kontrol is dros warmoqmnili probl emebis gavl ena monetarul pol itikaze
47. saqonl isa da kapital is saerTaSoriso nakadebi da saxel mwifos ekonomikuri pol itika
48. fasebi saerTaSoriso garigebebSi: nominal uri da real uri saval uto kursebi da masTan dakavSirebul i saxel mwifo pol itika
49. sasesxo kapital isa da ucxouri val utis miwodebisa da moTxovnis gavl ena saxel mwifos qcevaze
50. wonasworoba Ria ekonomikaSi da samTavrobo gadawyvetil ebebis miReba
51. samTavrobo pol itikis zemoqmedeba Ria ekonomikaze
52. erTobl ivi moTxovnis mrudis gadaadgil ebis Sedegebis gavl ena saxel mwifos qcevaze
53. erTobl ivi miwodebis mrudis gadaadgil ebis Sedegebis zemoqmedeba saxel mwifos qcevaze
54. monetarul i pol itikis zemoqmedeba erTobl iv moTxovnaze
55. sargebl is ganakveTi da federal uri sarezervo sistemis pol itika
56. fiskal uri pol itikis zemoqmedeba erTobl iv moTxovnaze
57. fiskal uri pol itikis zemoqmedeba erTobl iv miwodebaze
58. ekonomikuri pol itika grZel vadian da mokl evadian periodebSi
59. fil ipsis mrudis gadaadgil ebani: infl aciuri mol odinis cvl il ebaTa roli da saxel mwifos ekonomikuri pol itika
60. fil ipsis mrudis gadaadgil ebani: erTobl ivi miwodebis შოკური ცვლელბების როლი და სახელმწიფოს ეკონომიკური პოლიტიკა

L iteratura:

1. Walter A. S. Koch, Christian Czogalla, Grundlagen der Wirtschaftspolitik, 2, auflage, Stuttgart, 2004
2. g. menqiu, ekonomikis principebi, Targmani ingl isuridan, Tb., 2000.
3. p. a. samuel soni, v. d. nordhausi, ekonomika (oTx tomad), Targmani rusul idan, Tb., 2000.